

TLAČOVÁ SPRÁVA

Prečo osobitný odvod pre obchodné reťazce nepomôže slovenským výrobcom, malým obchodníkom a ani spotrebiteľom?

26. novembra 2018 Bratislava – V parlamente sa už nachádza návrh zákona, ktorý má zaviesť obchodným reťazcom povinnosť platiť tzv. osobitný odvod vo výške 2,5% z ich čistého obratu. Predkladatelia deklarujú ako jeho cieľ zabezpečenie potravinovej sebestačnosti Slovenskej republiky, ako aj zabezpečenie spravodlivejšieho „prerozdelenia priadnej hodnoty“ v celom dodávateľskom potravinovom reťazci. Advokáti z Taylor Wessing spolu s daňovými poradcami z Grant Thornton vysvetľujú, prečo sa zamýšľaný cieľ týmto opatrením nedosiahne. Práve naopak, hrozí, že zásadným spôsobom dôjde k poškodeniu záujmov obchodníkov, výrobcov a spotrebiteľov.

Nesúlad zákona s Ústavou SR

„Považujeme za nevyhnutné poukázať na nesúlad návrhu zákona s ustanoveniami čl. 12 ods. 2 (zákaz diskriminácie) a čl. 20 ods. 1 (právo vlastníť majetok) v spojení s čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu (právo na pokojné užívanie majetku). Návrh zákona – s prihliadnutím na rozhodovaciu prax Ústavného súdu v tejto oblasti - nespĺňa základné kvalitatívne požiadavky na to, aby mohol predstavovať prípustný zásah do vyššie uvedených ústavných práv podnikateľov v oblasti maloobchodného predaja potravín,“ konštatoval Radovan Pala, partner Taylor Wessing.

Z ústavnoprávneho hľadiska ide u navrhovaného osobitného odvodu za daň, resp. za atypickú platbu do štátneho rozpočtu stojacu na pomedzí daní a poplatkov. Pala ďalej poukazuje na zjavné iracionálne aspekty navrhovanej úpravy a na neprimeranosť znášania odvodovej povinnosti len jednou, úzko vymedzenou skupinou podnikateľov (t.j. maloobchodných predajcov potravín). Okrem toho návrh zákona zavádza nerovnaké, diskriminačné, zaobchádzanie s rôznymi podnikateľmi v segmente maloobchodného predaja potravín.

Zavedenie akéhokoľvek diskriminačného opatrenia by malo mať nevyhnutne racionálny a objektívny základ, ktorý však v predmetnom návrhu zákona absentuje a spôsobuje tak jeho protiústavnosť. *„Zdôvodnenie predkladateľov návrhu zákona podľa nášho názoru nespĺňa kritérium objektívneho a rozumného zdôvodnenia opatrenia, ktorým štát zasahuje do vzťahov medzi subjektami pôsobiacimi na konkurenčných trhoch. Naopak, návrh svedčí o vôli štátu zasiahnuť týmto opatrením do majetkových práv „vybranej“ kategórie obchodníkov,“* upozorňuje Andrej Leontiev, partner Taylor Wessing.

Partner Taylor Wessing Ján Lazur opakuje: „*Argument odôvodňujúci neústavnosť návrhu zákona spočíva v diskriminačnom zaobchádzaní s jednou kategóriou podnikateľov, ktorí pôsobia na heterogénnom trhu maloobchodného predaja tovarov a ktorí musia znášať zásah do svojich základných práv, pričom tento zásah do práv nie je dostatočne odôvodnený. Navrhované diskriminačné zaobchádzanie s predajcami potravín tak možno považovať za vnútorne rozporné a iracionálne.*“

Podľa Silvie Hallovej, partnerky Grant Thornton platí, že navrhovaná daňová povinnosť nie je v súlade s Ústavou SR, keďže navrhovaná daň (poplatok, odvod) predstavuje pre daňovníkov (skupiny daňovníkov) zjavne nadmernú záťaž, t. j. má pre daňovníkov likvidačný (dusiaci) účinok. Navrhovaná úprava je cielená na čistý obrat podnikateľa (bez ohľadu na to, či obrat pochádza z predaja potravín alebo iného tovaru, ktorý predajcovia v praxi predávajú spolu s potravinami ako napríklad drogistický tovar či pohonné hmoty), pričom návrh zákona žiadnym spôsobom nezohľadňuje aktuálnu ekonomickú kondíciu maloobchodného predajcu v individuálnych odvodových obdobiach. „*Preto aj v prípade, že sa obchodník reálne ocitne v negatívnej finančnej situácii, hoci jeho tržby budú presahovať limity nastavené návrhom zákona, predajcovi vznikne povinnosť odvieť za dané odvodové obdobie príslušný osobitný odvod. Preto sa domnievame, že takto nastavený odvodový mechanizmus je protiústavný,*“ vysvetľuje Hallová.

Odborníci z Taylor Wessing a Grant Thornton sa zhodujú, že z hľadiska vzájomného vzťahu všetkých navrhovaných prvkov osobitného odvodu (najmä povinný subjekt, predmet odvodu, sadzba odvodu a jeho základ, správca dane), ako aj z hľadiska odôvodnenia návrhu zákona, návrh zákona nespĺňa základné požiadavky pre ústavne súladné uloženie dane a ústavne súladnú aplikáciu návrhu zákona v praxi.

Práve naopak, navrhované opatrenie vytvára administratívnu bariéru vstupu na trh pre potenciálnu konkurenciu a tiež zakladá dôvod na možný odchod niektorých z existujúcich konkurentov z trhu. Negatívny efekt takejto právnej úpravy sa prejaví aj voči samotným spotrebiteľom, keďže navrhovaná regulácia môže viesť k zvýšeniu cien a k zúženiu portfólia produktov, predovšetkým u podnikateľov, ktorí predávajú potraviny len doplnkovo. Tento negatívny efekt však môže mať dopad aj na dodávateľov, pretože predajcovia sa môžu snažiť v rámci vyjednávania s dodávateľmi rozložiť odvodové zaťaženie znížením marží dodávateľov.

„*Navrhovaný zákon má podľa nášho názoru všetky predpoklady na to, aby deformoval a brzdil hospodársku súťaž tam, kde hospodárska súťaž funguje, a preto považujeme tento návrh pre občana výslovne za škodlivý,*“ uzatvára Pala.

O Taylor Wessing Slovensko

TaylorWessing e/n/w/c advokáti s. r. o. na Slovensku dominuje v poskytovaní právneho poradenstva pre priemyselné odvetvia budúcnosti. V roku 2017 ju The Slovak Spectator označil ako jednu z troch najväčších medzinárodných kancelárií na Slovensku. Taylor Wessing získala v roku 2015 hlavnú cenu Via Bona Slovakia, Cenu za zodpovedné podnikanie.

O Taylor Wessing

Taylor Wessing je medzinárodná advokátska kancelária s viac ako 1.100 právnikmi, ktorá poskytuje právne služby klientom zo svetovo najdynamickejších odvetví priemyslu. Pri poskytovaní právnych služieb našim klientom sa zameriavame na dosiahnutie požadovaného cieľa, pomáhame im uspieť inovatívnym pohľadom na ich business. Našich 32 kancelárií v Európe, na Blízkom Východe a Ázii ako aj dve zastúpenia v USA nepredstavujú len formálnu prítomnosť v regióne– spájajú to najlepšie z miestneho podnikania, priemyslu a kultúrneho povedomia s medzinárodnými skúsenosťami s cieľom poskytovať rozumné obchodné riešenia pre našich klientov.

Kontakt pre médiá:

Jana Hüttnerová Tel.: (+421) 948 213 008
E-mail: jana.trebulova@amic.sk